

1. 3 тис.
2. $Ч_3П_5Т_∞M_∞$
3. Дерева, кущі й трави.
4. 7.
5. Підродини родини Розові.
6. Малина, Суниця, Шипшина, Перстач, Приворотень, Парило, Гадючник.
7. Слива, Вишня, Черешня, Черемха, Абрикос, Персик, Мигдаль.
8. Яблуня, Груша, Айва, Глід, Горобина, Кизильник.
9. Суниця лісова, суниця мускусна, суниця віргінська, полуниця.
10. Ожина песійська, малина лісова, малина духмяна, ожина сиза, морошка, костяниця, малина арктична.
11. Глід дикий, глід криваво-червоний.
12. Горобина звичайна, горобина бузинолиста.

III. Вставити пропущені слова.

Родина Розові нараховує близько (1) видів, які представлені (2) життєвими формами. Вони різноманітні за будовою листків, (3), суцвіть та (4). Листки у них (5) (яблуня, груша та ін.) або (6) (шипшина, малина та ін.). Листкорозміщення (7). Квітка (8), (9). Квітки можуть бути (10) або зібрані в (11). Представники родини запилюються переважно (12).

Правильні відповіді:

1 – 3 тисяч; 2 – усіма; 3 – квіток; 4 – плодів; 5 – прості; 6 – складні; 7 – почергове; 8 – актиноморфна; 9 – циклічна; 10 – поодинокі; 11 – суцвіття; 12 – комахами.

IV. Творчі завдання:

1. Великий Карл Лінней важко занедужав на подагру й від неминучої смерті був урятований рослиною, що належить до родини Розові. Він їв її плоди протягом усього періоду плодоношення й у такій кількості, в якій міг з'їсти їх. Про яку рослину йде мова? (Суниця лісова)
2. Скільки кілограмів пелюсток троянди дамаської потрібно зібрати для одержання 100г трояндової олії? Відповідь обґрунтуйте. (300 000 г або 300 кг, так як для одержання 1кг олії необхідно 3т пелюсток)

Таким чином, для ефективного викладання теми «Родина Розові» в шкільному курсі біології є необхідним використання сучасних форм та методів організації навчальної діяльності школярів. На нашу думку, доцільним є використання на уроках біології розробленого нами дидактичного комплексу, що сприяє активізації навчальної діяльності учнів.

Література

1. Асламова Я. Проблеми та концептуальні ідеї екологічної освіти і виховання в Україні / Я. Асламова, Р. Веклярський, К. Комарський, С. Пшеничний // Ойкумена – 1994. – №1-2. – С.87-91.
2. Пескун С. П. Формування творчості старшокласників у процесі вивчення курсу «Біологія 10-12». Система «Дидактосервіс» / С. П. Пескун. – П.: АСМІ, 2005. – 170с.

ДОСЛІДЖЕННЯ СТРАТЕГІЙ УПРАВЛІННЯ У ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ ВЕЛИКОРУДКІВСЬКОЇ ЗОШ

*А.В. Скрипник
Полтава, Україна*

Взаємини директора і вчителя утворюють важливу ланку в соціально-психологічній структурі педагогічного колективу. Особливу роль тут відіграє авторитет, характеризуючи місце людини в системі міжособистісних відносин, його статус. Особливо важливого значення він набуває в діяльності керівника. Повага вчителів до директора найбільше залежить від наявності у нього морально-комунікативних якостей, а в найменшій мірі – від адміністративно-розпорядницьких, професійно-ділових якостей займають позицію між ними [3, с. 66, 1 с. 25].

Особистість керівника у структурах управління розглядають українські психологи Бандурка А.М., Бочарова С.П., Землянська О.В. Велика увага ролі керівника в системі управління приділяють Шипунов В.Г., Кішкель Е.Н. Ефективність і конкурентоспроможність сучасних організацій і роль психологічного фактору в управлінні ними описує у своїх працях Розанова В. А. [2, с. 25-36]. Розглядаючи рішення задач управління в найрізноманітніших організаційно-управлінських структурах. Аналізуючи чинники соціально-психологічного клімату в колективі, ми досліджували вплив домінуючих стратегій педагогічної взаємодії в сучасній школі, Дослідження проводилось з жовтня 2013 року по лютий 2014 року у Великорудківській загальноосвітній школі I-III ступенів Диканського району Полтавської області, за методикою К. Томаса в адаптації Н. В. Гришиної («Діагностика схильності особистості до конфліктної поведінки»). Проведено дослідження на вибірці кількістю 15 учителів (разом з адміністрацією школи). Саме дослідження мало характер тестування, яке дало уявлення про те, наскільки виражена в педагогів та чи інша форма поведінки в конфліктних ситуаціях. Аналіз отриманих даних показав, що головною стратегією, якою керується адміністрація школи: директор та заступника директора по НВР.– стратегія співробітництва, саме вона забезпечує результат у взаємодії «виграти-

виграти». Навіть якщо не вдається досягти цілковитого задоволення потреб обох сторін, вони все ж навчилися вести спільний пошук взаємовигідних рішень, цінувати потреби одне одного.

У 8 учителів також переважає стратегія співпраці; 3 – стратегія компромісу; 1 – стратегія уникнення; 1 – стратегія пристосування. Таким чином, головними для вчителів є такі способи розв'язання конфліктів, як співробітництво (67%), компроміс – 20 %, а пристосування та уникнення – отримали найменші показники (по 7%), стратегія суперництва взагалі відсутня.

Як показало спостереження, яке проводилося за методикою К. Томаса (“Діагностика схильності особистості до конфліктної поведінки”), можна сказати, що успішному пошуку розв'язання суперечностей вчителями школи сприяє визначення суті конфлікту, вміння вбачати головне. Більшість умов та факторів успішного вирішення конфліктів у Великорудківській ЗОШ І-ІІІ ст. мають психологічний та моральний характер, відображаючи особливості поведінки та взаємодії опонентів. У колективі керуються принципом: якщо немає можливості попередити конфлікт, то необхідно, насамперед, подолати народжені складною ситуацією власні негативні емоції, актуалізувати свій інтелектуальний потенціал і життєвий досвід.

Література

1. Рыбакова М. М. Конфликт и взаимодействие в педагогическом процессе. / М. М. Рыбакова. – М., 1991. – 56 с.
2. Феденко К. Ф. Психологические аспекты преодоления конфликтной ситуации в воинских коллективах. / К. Ф. Феденко, В. П. Галицкий. – М.: ВТА, 1981. – 116 с.
3. Хорни К. Ваши внутренние конфликты. Конструктивная теория невроза. / К. Хорни. – СПб., 1997. – 306 с.

ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ В НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

*О.А. Слинко
Полтава, Україна*

Сьогодні ми переживаємо процеси звільнення людини і відродження її душі та тіла. Повернення до ідей гуманізму передбачає відродження культу здоров'я і фізичної краси людини, її гармонійного розвитку. Слабкість і немічність негативно впливають на свіжість мислення, на почуття, волю. Дбати, щоб у здоровому тілі була здорова душа (*mens sana in corpore sano*), – радив ще знаменитий римський сатирик Ювенал..

Сьогодні здоров'я перестає бути лише "справою держави" – сама людина повинна дбати про це, бодай тому, що лікування хвороб передбачає значні матеріальні витрати. Здоров'я більше не "даруватимуть" – його треба плекати самому ще змалку. Звідси і потреба виховання в дітей уміння доглядати за власним здоров'ям – вести здоровий спосіб життя, займатися спортом, дотримуватися правил гігієни, уникати шкідливих для здоров'я звичок і вчинків [3].

Здоровий спосіб життя, як вважають, це поняття і соціальне, і педагогічне. "Пізнай себе" і "сотвори себе" – такими були гасла древніх, що впливали не лише з їхньої мудрості, але й з самої природовідповідності життя людини. Неосвіченість і байдужість щодо свого здоров'я, повна "відчуженість" від нього, неувага до свого тіла, психіки, духу, розуму тощо, – все це надбання односторонньої цивілізації й "хлібного" способу життя, що в кінцевому результаті ведуть людину до деградації [5].

Можна говорити про різні види здоров'я:

- а) фізичне, що визначає повноцінне і правильне функціонування організму;
- б) психічне, що зумовлює рівновагу і нормальний перебіг психічних процесів;
- в) духовне – як прагнення до ідеалу, що є головним джерелом сили і енергії людини.

З певною мірою умовності до видів здоров'я можна віднести також правове здоров'я, що засвідчує ставлення людини до правових норм суспільства, та соціальне, від чого залежить безконфліктна взаємодія з довкіллям. Як засвідчують дослідження, стан усіх названих видів здоров'я в дітей, як і стосовно всього суспільства, дає серйозні підстави до занепокоєння [2].

Ще під час народження природа закладає в організм наших дітей досить потужні резерви здоров'я. І вони можуть зберігатися все життя, якщо їх правильно використовувати й вчасно поповнювати. На жаль, не завжди цих простих порад дотримуються. І як результат – зростання усіяких захворювань в школярів, а також тривожні випадки смерті дітей на уроках фізкультури.

Педагогічне середовище, як і родинне, може розвивати прагнення дитини до самовдосконалення, до зміцнення свого здоров'я або, навпаки, – заважати його становленню. Реальність така, що в школі сьогодні діти втрачають здоров'я. Адже, як уже мовилось, жоден європейський народ не ставиться до здоров'я своїх дітей так безжалісно, як ми, силуючи їх годинами, днями, тижнями, місяцями і роками сидіти непорушно за партою і вдавати, що їм усе тут цікаво. Відповідно такі простудні захворювання, як, гіпертонія, міокардити, гастрити, коліти, вегетосудинні дистонії, астенія, виразкова хвороба, сколіози, кіфози, а також безліч психічних, соціальних, духовних, правових відхилень тощо, – усе це наслідок несприятливого режиму роботи школи: поза всяким сумнівом, він ослаблює організм і знижує його